

www.ketab.ir



میر تقی عثمانی: حسینی اشرف زاده، سید جلال،

عنوان: مراد از عبس و تولی؟

تکرار نام پندیاور: سید جلال حسینی، مترجم: محمد حمین خورشیدی،

مشخصات نشر: قم، آل فاضل، 1395

مشخصات ظاهری: 120 ص،

بها: شابک: 9786006111353

وضعیت فهرست نویسی: آری

بلنداشت: ششامه، صورت زیر نویس

موضوع: تاریخ (سوره عبس)

موضوع: محمد بن بادشاه، میر اسلام، 3 قبل از هجرت - 11ق.

موضوع: خلق و خو - آیه های قرآنی.

موضوع: لغزان و مستندان - ششامه قرآنی.

موضوع: اخلاق اسلامی.

شماره افزوده: خورشیدی، محمد حمین - مترجم

BP رده بندی کنگره: 1395، 4 م 5 ح/ 944/ 102

رده بندی دیویی: 297/18

شماره مدرک: 4122031

مراد از عبس و تولی

مؤلف: سید جلال حسینی اشرف زاده

مترجم: محمد حمین خورشیدی

ناشر: آل فاضل

تیراژ: 500 نسخه

سال و نوبت چاپ: طه، اول، 95

شابک: 9786006111353

قیمت: 40000 ریال

نشانی: قم، خیابان معلم خیابان شهیدین پلاک 114

09191547446 - 02537832143

آنچه در این کتاب می خوانید...

فصل اول: ستایش اخلاق والای پیامبر ﷺ در قرآن کریم

فصل دوم: خوش اخلاقی پیامبر ﷺ در روایات

فصل سوم: انسان ترش رو در روایات اهل بیت علیهم السلام

فصل چهارم: کیفر تحقیر یا اهانت کننده به مؤمن

فصل پنجم: محبت و احترام به مساکین

فصل ششم: شرح آیات سورة عبس در تفاسیر معروف

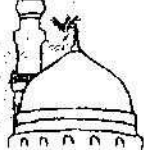
فصل هفتم: نکات مهم و خاتمه بحث

## مقدمه

بسم الله الرحمن الرحيم

سپاس، خدایی راست که آوندگان نتوانند او را بستایند و شمارش گران نتوانند نعمت هایش را بشمارند و پرستش گران نتوانند حقش را به جا آورند.

و درود خداوندی بر سرورمان حضرت محمد، پیامبری صلی الله علیه و آله و بر خاندانش، همان چراغ‌های تاریکی و دستگیره‌های محکم. خداوند، لعنت کن کسانی را که دین تو را دگرگون ساختند و نعمت هایت را تغییر دادند، به پیامبرت تهمت زدند، با تو مخالفت کردند و راه رسیدن به تو را بستند، نعمت هایت را ناسپاس بودند و سخنت را نپذیرفتند، پیامبرت را ریشخند زدند، کتابت را تحریف کردند و نشانه هایت را منکر شدند...



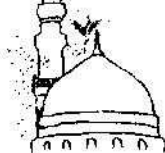
\*\*\*

خدای متعال در سوره عبس فرموده است:

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ \* عَبَسَ وَتَوَلَّى \* أَنْ جَاءَهُ الْأَعْمَى \*  
وَمَا يَدْرِيكَ لَعَلَّهُ يَزْكِي \* أَوْ يَذَّكَّرُ فَتَنْفَعَهُ الذِّكْرَى \* أَمَّا  
مَنْ اسْتَفْنَى \* فَانْتَ لَهُ تَصَدَّى \* وَمَا عَلَيْكَ أَلَّا يَرْكَبَ \* وَآمَّا  
مَنْ بَاءَكَ يَسْعَى \* وَهُوَ يَخْشَى \* فَانْتَ عَنْهُ تَلَهَّى﴾

به نام خداوند بخشنده مهربان، چهره درهم کشید و  
روی گردانید که نابینا نزدش آمد. تو چه می دانی؟ شاید او  
پاکیزه شود یا بندی شنود و آن پند، به او سود بخشد. اما  
آن کس که سود را بی نیاز می پندارد، تو به او می پردازی  
در حالی که ایرادی بر تو نیست که پاکیزه نگردد. اما آن  
که باشتاب و هراسان نزد تو آمد، تو به او بی اعتنایی.

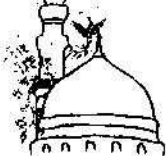
بسیاری از مفسران غیر شیعه در تفسیر آیات فوق می گویند: آن  
کسی که «چهره درهم کرد و روی گرداند»، شخص پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله بود.  
این ادعا، یقیناً ناصحیح است. چنین رفتار ناسایبانه سرگز از  
پیامبر صلی الله علیه و آله سرنمی زند. کسی که رسول عظیم اسلام و اخلاق کریمانه  
او را می شناسد، نیازی ندارد در نفی این تفسیر، خود را به زحمت  
اندازد و دلیل بیاورد. کسی که زندگی نامه پیامبر صلی الله علیه و آله پیش از بعثت



را خوانده باشد، می داند که اخلاق کریمانه او معجزه آشکاراوست، چه رسد به اخلاق آن حضرت در زمانی که پیامبری دوست دار مستمندان است و دستور به محبتشان می دهد، بلکه محبت مستمندان نسبت به خود و امیرمؤمنان علیه السلام را افتخار آنان دانسته، و ارگانهان بزرگ برشمرده است که کسی، فقیر را به دلیل فقرش تفریط و توهین کند. آن حضرت، انسان ترش رو (عبوس) را به شدت نکوهیده و انسان خوش رو (بشاش) و خوش اخلاق را ستوده است. او گرسنگی را برتر و پاکیزه تر از آن می دانست که کوه هایی از طلا و نقره داشته باشد.

اینک مختصری از اخلاق پیامبر صلی الله علیه و آله را - که در قرآن و سنت ثابت شده است - خواهم آورد. با مجموعه این آیات و روایات، خواننده خود می تواند قضاوت کند آن کسی که «پهره درهم کشید و روی گرداند»، رسول گرامی صلی الله علیه و آله بود یا عثمان بن عفان که امیرمؤمنان علیه السلام در خطبه شقشقیه درباره اش فرمود:

«تا زمانی که سومین آن ها برخاست. او بر نه ای جز پرکردن شکم و تخلیه آن نداشت. دودمان پدری او (بنی امیه) نیز همراه او برخاستند و چون شتری که گیاه تازه بهار را با ولع می خورد، به غارت بیت المال دست زدند. اما سرانجام رشته هایش پنبه شد و کردارش، کار او را تمام کرد و شکم بارگی، سرنگونش ساخت.»<sup>۱</sup>



شیوه بحث و آنچه که در این کتاب ملاحظه خواهید فرمود:

در فصل اول، برخی آیات قرآن و تفسیر آن‌ها را می‌آورم که اخلاق کریمانه حضرت رسول ﷺ را می‌ستاید، ذکر شده است.

در فصل دوم، روایاتی آمده که بیان‌گر سیره حضرت است.

در فصل سوم، روایاتی را می‌آورم که انسان ترش‌رو را نکوهش می‌کند. مورد بررسی قرار داده است.

در فصل چهارم، روایاتی را آمده که تحقیر مستمندان و کوچک شمردن ایشان، به آن‌ها را سرزنش می‌کند.

در فصل پنجم، برخی آیات که بیان‌گر وجوب محبت به مستمندان است، ذکر گردید.

و در فصل ششم، تفسیر آیات سورة عبس را و بیان این‌که درباره عثمان بن عفان نازل شد، مورد تأکید قرار داده است.

## فهرست مطالب

|                                                           |    |
|-----------------------------------------------------------|----|
| مقدمه.....                                                | ۵  |
| فصل اول: ستایش اخلاق پیامبر ﷺ در آیات قرآن.....           | ۹  |
| آیه اول: صبر پیشه کن.....                                 | ۹  |
| آیه دوم: نهی از برخی صفات و کردار مذموم.....              | ۱۰ |
| آیه سوم: فروتنی در برابر مؤمنان.....                      | ۱۲ |
| آیه چهارم: نرم خوبودن.....                                | ۱۳ |
| آیه پنجم: خُلُق عظیم.....                                 | ۱۷ |
| آیه ششم: گذشت پیشه کن.....                                | ۲۰ |
| آیه هفتم: پند و عبرت.....                                 | ۲۱ |
| فصل دوم: خوش اخلاقی پیامبر ﷺ در روایات.....               | ۲۵ |
| فصل سوم: انسان ترش رو در روایات اهل بیت علیهم السلام..... | ۲۹ |





فصل چهارم: کیفر تحقیر یا اهانت کننده به مؤمن ..... ۳۳

فصل پنجم: محبت و احترام به مساکین ..... ۴۱

فصل ششم: شرح آیات سورۃ عبس در تفاسیر معروف ..... ۵۷

۱. التبیان فی تفسیر القرآن: ..... ۵۷

۲. متشابه القرآن ومختلفه: ..... ۵۹

۳. البرهان فی تفسیر القرآن: ..... ۶۰

۴. نمونہ الثقلین: ..... ۶۲

۵. تفسیر صافی: ..... ۶۳

۶. المیزان فی تفسیر القرآن: ..... ۶۵

فصل هفتم: نکات مهم و ساداته بحث ..... ۷۵

نکته اول: اشاره به آیه از قرآن: ..... ۷۵

نکته دوم: مراد از عبس و تولی، عثمان است ..... ۷۶

نکته سوم: گفتگوی مهم حضرت ابرو و عثمان ..... ۷۷

نکته چهارم: تمام سخنان پیامبر ﷺ رحیم است ..... ۸۹

نکته پنجم: ضرورت اطاعت از پیامبر ﷺ ..... ۹۰

نکته ششم: جفای بنی امیه در حق اهل بیت علیهم السلام ..... ۹۵

دعای حفظ از گناهان ..... ۱۱۵